

Op weg naar een (nieuwe) Dan-graad

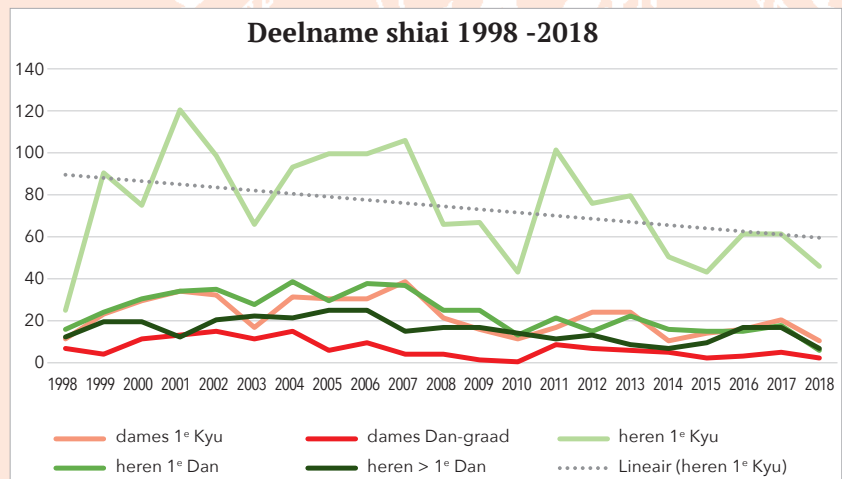
Diverse evoluties in ons judolandschap zetten ons aan tot nadenken over de manieren waarop een judoka een (nieuwe) Dan-graad behaalt. Enerzijds rijst, vanuit beleidsmatig standpunt de vraag naar gekwalificeerde, actieve trainers. De clubs van onze federatie moeten sportief geleid worden door technisch competente trainers. Techniek is in onze sport nu eenmaal heel belangrijk. Daarom is het zaak om de participatie aan graden, VTS-trainersopleidingen en dergelijke meer te stimuleren. Anderzijds is het noodzakelijk om de deelnamegraad aan competitieve evenementen hoog genoeg te houden om een brede basis aan competitiejudoka's te verzekeren. Tegelijkertijd moet er ook aandacht zijn voor breedtesport waarbij kata- en ne waza-tornooien als opportuniteiten naar voor geschoven kunnen worden.

De Commissie Graden en Techniek (CGT) ontving uiteenlopende interessante signalen en baseerde haar overleg op informatie vanuit verschillende hoeken. Zo blijken de deelnamecijfers van de maandelijkse shiai te stagneren. Sterker nog, de laatste jaren gaan de aantallen gevoelig achteruit (figuur 1). Ideeën dringen zich op om deze wedstrijdvorm te herlanceren of gewoon af te schaffen.

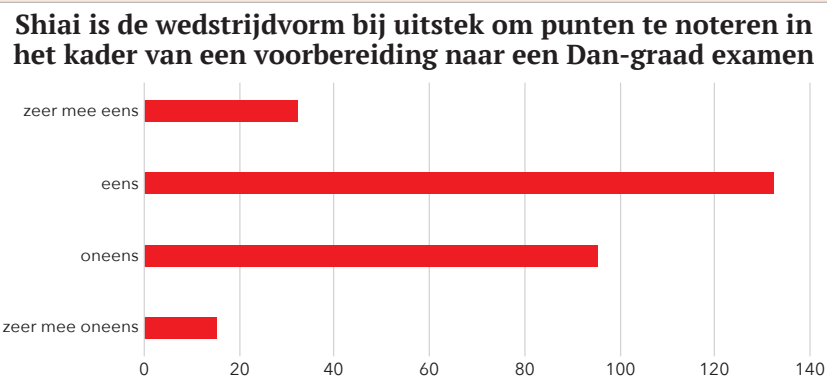
Uit een bevraging bij de Raad van Hogere Graden (n=63) blijkt dat de gekende 'shiai' als specifieke wedstrijdvorm best behouden blijft. Daarom niet noodzakelijk in de huidige bestaande vorm (gecentraliseerd), maar zeker en vast in de bestaande format: kampen in lijn, zonder coaching. Het staat vast dat de overgrote meerderheid van de raad (90%) deze wedstrijdvorm als essentieel onderdeel beschouwt van het leerprogramma van een judoka op weg naar een (nieuwe) Dan-graad.

Omwille van het specifieke reglement ervaart en evalueert de judoka de doeltreffendheid van zijn opleiding en technisch kunnen. Hierbij is een flinke portie zelfreflectie onontbeerlijk. Bovendien leert de judoka vechten tegen uitputting en verlies want de kampen gebeuren in lijn. Daarom is er geen vergelijking mogelijk met een 'reguliere' competitie waar wedstrijden ad hoc bijgestuurd kunnen worden door advies én waar op het einde podiumplaatsen samengesteld worden. Shiai wordt beschouwd als een belangrijk facet van iemands vorming als judoka.

Meer recent, in een bevraging georganiseerd door de Beleidsadviescommissie bij alle VJF-judoka's, wordt de vraag voorgelegd of shiai de wedstrijdvorm bij uitstek is om punten te noteren in het kader van een

Figuur 1

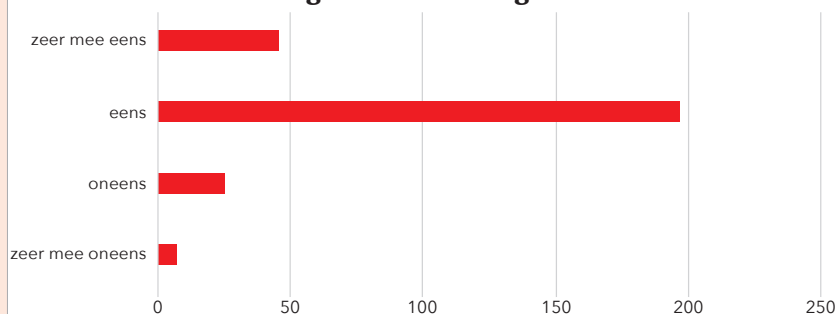
Figuur 2

voorbereiding naar een Dan-graad examen (figuur 2, n=274). 60% van de respondenten antwoorden 'eens' tot 'zeer mee eens'. Dit betekent echter ook dat 40% daar 'oneens' tot 'zeer mee oneens' is. Daarnaast blijkt dat, volgens de respondenten een combinatie van shiai en vooraf bepaalde tornooien mogelijkheden zijn om punten te noteren in het kader van een voorbereiding naar een Dan-graad examen (figuur 3, n=273). 88% antwoordt 'eens' tot 'zeer mee eens'. Ook de resultaten op de gesloten vraag 'Hoe kan de huidige shiai beter georganiseerd worden?' brengt interessante informatie aan het licht (figuur 4,

n=514). De best scorende antwoorden zijn 'iedere maand in een andere provincie' en 'op een andere locatie'. De top 3 wordt vervolledigd door een voorstel tot samenwerking met onze Waalse collega's.

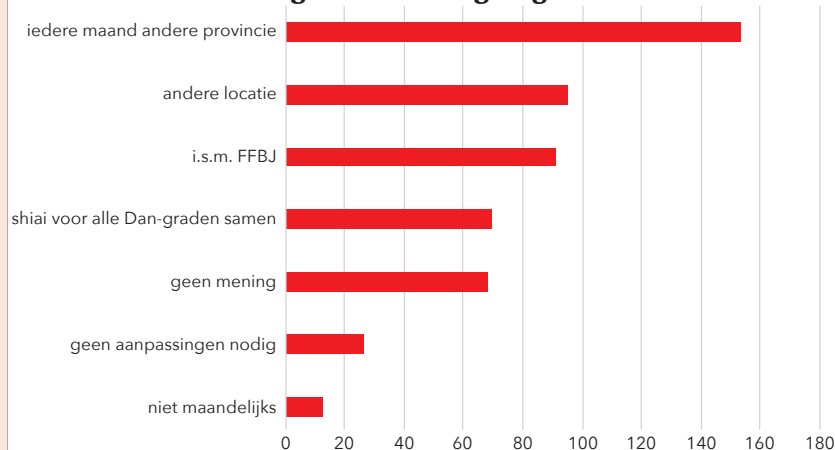
Op basis van deze info en gegevens boog de CGT, bijgestaan door een aantal personen met kennis van zaken, zich gedurende de voorbije maanden over de problematiek rond voorwaarden voor het behalen van een Dan-graad. Het resultaat hiervan is het voorstel hieronder geformuleerd. Deze tekst bevat een aantal belangrijke uitgangspunten:

Een combinatie van shiai en vooraf bepaalde toernooien zijn mogelijkheden om punten te noteren in het kader van een voorbereiding naar een Dan-graden examen.

Figuur 3

Hoe kan de huidige shiai beter georganiseerd worden?

Figuur 4

- deelname moet laagdrempelig zijn;
- techniek is een belangrijk aspect voor Dan-graden;
- het systeem moet eenvoudig zijn voor iedereen, dus zowel voor de judoka als voor de federatie.

Op weg naar een (nieuwe) Dan-graden

Noodzakelijke procedure voorafgaand aan de inschrijving voor shodan shiken (sds) 1ste tot en met 5de dan

Opdat een inschrijving geldig zou zijn

dienen een aantal voorwaarden vervuld te zijn. Ten eerste dient de kandidaat een minimumleeftijd te hebben en een minimumvoorbereidingstijd doorlopen te hebben op de dag van het examen (zie tabel 1 voor de minimumleeftijden en -voorbereidingstijden voor de verschillende graden). Ten tweede dient bij inschrijving een registratiekaart opgestuurd te worden naar het secretariaat van de Vlaamse Judofederatie. Dit is een kaart met 30 noodzakelijke registratiepunten, welke verzameld zijn via ofwel competitieve weg, ofwel via technische weg ofwel via een mix van beide. Wanneer de kandidaat exclusief via competitieve weg 30 punten verzameld heeft¹, legt hij/zij examen voor een graadverhoging af via competitieve weg. Wanneer minstens 1 punt van de 30 punten behaald is via technische weg wordt het examen afgelegd volgens de technische weg.

1) Competitieve weg

Mogelijkheden tot noteren van registratiepunten

- Shiai²: de VJF richt gedurende het sportseizoen zes shiai-wedstrijden in (kampen in lijn, zonder coaching) voor judoka's vanaf U18. Dit wordt georganiseerd per regio (west, centrum en oost) éénmaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar. Dit wordt losgekoppeld van een regulier wedstrijdtoernooi (U18+) en kan niet op dezelfde dag op dezelfde plaats georganiseerd worden. Per gescoorde ippon worden aan de overwinnaar 3 registratiepunten toegekend. Waza-ari wordt

SDS		Wedstrijdweg		Technische weg
		30 punten	20 punten	30 punten
1 ^{ste} Dan	Min. leeftijd Min. voorbereidingstijd	16 jaar -	30 jaar 1 jaar	21 jaar 2 jaar
2 ^{de} Dan	Min. Leeftijd Min. Voorbereidingstijd	17 jaar 1 jaar	30 jaar 2 jaar	24 jaar 3 jaar
3 ^{de} Dan	Min. Leeftijd Min. Voorbereidingstijd	19 jaar 2 jaar	30 jaar 3 jaar	31 jaar 4 jaar
4 ^{de} Dan	Min. Leeftijd Min. Voorbereidingstijd	22 jaar 3 jaar	30 jaar 4 jaar	35 jaar 5 jaar
5 ^{de} Dan	Min. Leeftijd Min. Voorbereidingstijd	26 jaar 4 jaar	30 jaar 5 jaar	37 jaar 6 jaar

Tabel 1: SDS minimumleeftijd en -voorbereidingstijd per graad

¹ Voor kandidaten die de leeftijd van 30 jaar bereikt hebben op de dag van het examen worden 20 punten, exclusief verzameld via competitieve weg, gelijkgesteld aan 30 punten exclusief behaald via competitieve weg.

² Zie shiai-reglement voor verdere details.

niet gehonoreerd (waza-ari awasete ippon wel). Overwinningen met hansoku make worden niet geregistreerd. Op elke shiai worden er 2 gescheiden afdelingen georganiseerd: één voor 1ste Kyu-graden en één voor Dan-graden.

- **Tornooien:** op interprovinciaal U18, interclubwedstrijden, officiële ne waza tornooien, officiële veteranen-tornooien en clubtornooien U18+ vermeld op de VJF-kalender levert elke overwinning met ippon de overwinnaar 1 registratiepunt op. Op de Vlaamse kampioenschappen U18+ en de Belgische kampioenschappen U18+ levert elke overwinning met ippon 3 registratiepunten op. Daarnaast betekent ook elke overwinning met ippon op volgende lijst van tornooien 3 registratiepunten: GS, GP, EYOF, EK, WK, OS, EJU-tornooi, Visé, Herstal en FJC. Deze lijst is niet limitatief en is onderhevig aan mogelijke wijzigingen. Op alle tornooien wordt waza-ari niet gehonoreerd als registratiepunt (waza-ari awasete ippon wel) en worden overwinningen met hansoku make ook niet geregistreerd op de kaart. Bovendien kunnen op die tornooien slechts punten geregistreerd worden wanneer de overwinning behaald is op minstens 1ste Kyu-grad (wanneer de overwinnaar zelf de 1ste Kyu grad bezit) of minstens

1ste Dan-grad (wanneer de overwinnaar zelf een Dan-grad bezit).

De registratiepunten worden op de kaart genoteerd door een tijdopnemer (en gecontroleerd door de provinciale WOC, organisatiedirecteur of een afgevaardigde). Alleen dan zijn de punten geldig.

2) Technische weg

Wanneer op de registratiekaart minstens 1 punt van de 30 punten via technische weg geregistreerd is, wordt het examen afgelegd via technische weg.

Mogelijkheden tot noteren van registratiepunten

- **Deelname aan trainingen:** elke deelname aan een provinciale kata-training, regionale kata-training, hogere graden kata-training, regionale technische training (vanaf 1^e Kyu) of een bijscholing met VJF-attest levert de kandidaat 2 registratiepunten op.
- **Indien de kandidaat sinds zijn/haar laatste graadverhoging slaagt** (na september 2020) in een VTS-cursus initiator, instructeur B, trainer B of A: 10 registratiepunten. Indien de kandidaat sinds zijn/haar laatste graadverhoging slaagt (na september 2020) in meer dan één VTS-cursus wordt het aantal te noteren registratiepunten gecumuleerd tot maximaal 20 punten.

- **Indien de kandidaat sinds zijn/haar laatste graadverhoging slaagt** (na september 2020) in een officieel scheidsrechterexamen: 5 registratiepunten. Indien de kandidaat sinds zijn/haar laatste graadverhoging slaagt (na september 2020) in meer dan één scheidsrechterexamen wordt het aantal te noteren registratiepunten gecumuleerd tot maximaal 10 punten.
- **Deelname aan kata-tornooien:** 2 punten, per kata.
- **Shiai:** de VJF richt gedurende het sportseizoen zes shiai-wedstrijden in (kampen in lijn, zonder coaching) voor judoka's vanaf U18. Dit wordt georganiseerd per regio (west, centrum en oost) éénmaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar. Dit wordt losgekoppeld van een regulier wedstrijdturnooi (U18+) en kan niet op dezelfde dag op dezelfde plaats georganiseerd worden. Per gescoorde ippon worden aan de overwinnaar 3 registratiepunten toegekend. Waza-ari wordt niet gehonoreerd (waza-ari awasete ippon wel). Overwinningen met hansoku make worden niet geregistreerd. Op elke shiai worden er 2 gescheiden afdelingen georganiseerd: één voor 1ste Kyu-graden en één voor Dan-graden.
- **Tornooien:** op interprovinciaal U18, interclubwedstrijden, officiële ne waza tornooien, officiële veteranen-tornooien en clubtornooien U18+ vermeld op de VJF-kalender levert elke overwinning met ippon de overwinnaar 1 registratiepunt op. Op de Vlaamse kampioenschappen U18+ en de Belgische kampioenschappen U18+ levert elke overwinning met ippon 3 registratiepunten op. Daarnaast betekent ook elke overwinning met ippon op volgende lijst van tornooien 3 registratiepunten: GS, GP, EYOF, EK, WK, OS, EJU-tornooi, Visé, Herstal en FJC. Deze lijst is niet limitatief en is onderhevig aan mogelijke wijzigingen. Op alle tornooien wordt waza-ari niet gehonoreerd als registratiepunt (waza-ari awasete ippon wel) en worden overwinningen met hansoku make ook niet geregistreerd op de kaart. Bovendien kunnen op die tornooien slechts punten geregistreerd worden wanneer de overwinning behaald is op minstens 1ste Kyu-grad (wanneer

© Rik Vander Sanden

Samengevat

Wedstrijdweg	Technische weg
Enkel met 30 wedstrijdpunten Kaart invullen door tijdopnemer, controle provinciale WOC, organisatiedirecteur of afgevaardigde Ten vroegste 16 jaar	Enkel met 30 technische punten of combinatie wedstrijdrijdpunten en technische punten Kaart invullen door tijdopnemer (controle provinciale WOC, organisatiedirecteur) of afgevaardigde/VJF-trainer Ten vroegste 21 jaar
Shiai, (per regio (3), 2x per jaar) 3 punten per ippon (geen waza-ari honorering) 2 shiai's: kyugraden en dangraden gescheiden	PKT, RKT, RTT (vanaf 1 ^{ste} Kyu), HKT, technische bijscholing (VJF-attest): 2 punten
Interprovinciaal U18, interclub, veterans (alle niveaus), PK, officiële ne waza toernooien, clubtoernooien U18+ vermeld op de VJF-kalender: 1 punt VK en BK: 3 punten lijst (GS, GP, EYOF, EK, WK, OS, EJU-toernooi, Visé, Arlon, FJC, ...): 3 punten geen waza-ari honorering	Sinds vorig SDS-examen, indien bij slagen (na sept. '20) VTS-cursus initiator, instructeur B, trainer B of A: 10 punten per cursus (maximaal 20 punten) Sinds vorig SDS-examen, indien bij slagen (na sept. '20) scheidsrechtercursus: 5 punten per cursus (maximaal 10 punten)
Op de toernooien punten halen op dezelfde graad of hoger als winnaar (hansoku make is geen punt) Dan-graden tegen Dan-graden 1 ^{ste} Kyu-graden tegen minstens 1 ^{ste} kyu-graden	Kata-toernooi: 2 punten per deelname per kata
Vanaf 30 jaar SDS via wedstrijdweg met 20 wedstrijdpunten	

de overwinnaar zelf de 1ste Kyu graad bezit) of minstens 1ste Dan-graad (wanneer de overwinnaar zelf een Dan-graad bezit).

De registratiepunten worden op de kaart genoteerd door een officiële VJF-lesgever of een tijdopnemer (en gecontroleerd door de provinciale WOC, organisatiedirecteur of een afgevaardigde). Alleen dan zijn de punten geldig.

Timing en overgangsmaatregelen

Het nieuwe registratiesysteem gaat in voege vanaf 01/09/2020. Dit betekent dat vanaf dan enkel de nieuwe registratiekaart kan gebruikt worden. De procedure van aanschaf blijft ongewijzigd (bijvoorbeeld op shiai, wedstrijden, technische en kata-trainingen, ...). De reeds geregistreerde punten tot 01/09/2020 op een **shiai kaart** blijven onbeperkt geldig. Wanneer de kandidaat zijn kaart opstuurt bij een examenaanvraag worden de geregistreerde punten van vóór 01/09/2020 herrekend naar het nieuwe systeem. Concreet: het totaal van de punten wordt vermenigvuldigd met factor 3. Wanneer het totaal eindigt op 0,5 wordt dit totaal afgerond naar beneden. Bijvoorbeeld: een oud totaal van 6,5 punten betekent een nieuw totaal van 19 punten.

De reeds geregistreerde aanwezigheden tot 01/09/2020 op een **technische kaart** blijven onbeperkt geldig. Wanneer de kandidaat zijn kaart opstuurt bij een examenaanvraag worden de geregistreerde aanwezigheden van vóór 01/09/2020 herrekend naar het nieuwe systeem. Concreet: het totaal van de aanwezigheden wordt vermenigvuldigd met factor 2.

Activiteiten vóór 01/09/2020 die niet op een shiai kaart of technische kaart genoteerd werden, kunnen niet meer in rekening gebracht worden in het nieuwe registratiesysteem.

De judoka is verantwoordelijk voor een correcte notering op de kaart door de VJF-verantwoordelijke. De judoka controleert meteen na elke activiteit, de dag zelf, of de kaart goed ingevuld is. Nadien worden geen registratiepunten meer toegekend.

We doen meteen ook een warme oproep naar geïnteresseerde clubs die overwegen om één (of twee) van de shiai-momenten te organiseren. De respons op onze oproep bepaalt momenteel nog de concrete invulling van data en locaties. De minimale noodzakelijke voorwaarden tot organiseren van een shiai zijn als volgt vastgelegd:

- minstens 2 wedstrijdmaten van elk 6x6m, rondom 2m veiligheidsboord.
 - minstens 2 kleedkamers (1 per geslacht) met doucheruimte
 - ongeveer 75 zitplaatsen en voldoende parkeermogelijkheden (ca. 50 wagens)
 - afgeschermd ruimte voor EHBO te voorzien (mag met wanden samengesteld worden)
 - per wedstrijdmat 1 tafel en 2 stoelen; per weegruimte 1 tafel en 2 stoelen; 1 tafel en 2 stoelen voor de centrale tafel; 1 tafel en 2-tal stoelen voor EHBO
 - elektriciteitsvoorziening aan elke tafel (voor scorebord/laptops)
- Dit systeem wordt uiteraard geëvalueerd en indien noodzakelijk, aangepast op grond van een degelijke kwaliteitsbewaking.

*Dirk De Maerteleire
Voorzitter Commissie
Graden & Techniek*

Scan de QR-code met uw smartphone voor het Shiai-reglement